

Hällefors hunden

Årgång 00 nr 2

Mönstring i Hällefors

Innehåll

Styrelsen	2
Tidningsredaktionen	2
Ledaren	3
Regler rörande Hälleforskunden .	5
Årsmöte för 1999	8
Bilder från årsmötet	10
Björnmöte den 27/11 1999	12
Intermistisk standard	14
Hundar från förr....	17
Älgjaktminnen	17
Fävikens Game Fair	21
Från kassören	22
Hjäälp!!	22
Hällekryss	23

I väntan på älgen

Styrelsen

Register- Jan-Erik Bjermkvist
hållare Lögdö 4171
Sekreterare 860 33 Bergeforsen
(avelsråd) Tel: 060-80420
mail: janerik.bjermkvist@sundsvall.nu

Ordföranden Leif Gulin
(avelsråd) Silvägen 7
860 30 Sörberge
Tel: 060-578743
mail: leif.gulin@fat.sca.se

Ledamot: Kent Lindgren
Rödögården 1647
835 92 Krokomb
Tel: 063-34380
mail: kl-transport.ostersund@telia.com

Kassör: Bo Tobiasson
(ledamot) Lärkstigen 11
918 31 Sävar
Tel: 090-503 06

Suppleant Kent Andersson
Hammarvägen 15
712 32 Hällefors
Tel: 0591-51519
mail: andersson.kent@telia.com

Ledamot Nils Bäcklin
Tisnarbaden 24
641 91 KATRINEHOLM
Tel: 0150-344 128
mail: ann-mari.backlin@ebox.tninet.se

Suppleant Börje Gravsjö
Born 35
795 00 Rättvik
0248-14132
mail: 0248.14132@telia.com

Tidningsredaktionen

Så var det dags för nionde numret av vår medlemstidning. I detta nummer tar vi upp det årsmötet i Hällefors samt registreringen av Hälleforsaren i SKK. Läs berättelsen om en av de första Hälleforsarna, Puck, en utomordentligt duktig älg-hund. Vår ständiga önskan är att få fram fler skribenter i tidningen, vi ser gärna att Du fattar pennan och skriver ner några rader! Ni som ska skicka in korsord och inte vill klippa sönder tidningen så går det naturligtvis lika bra att skicka in en kopia.

Märit

Jan-Erik Bjermkvist (uppgiftsinsamlare)
Lögdö 4171
860 33 Bergeforsen
Tel: 060-80420
email: janerik.bjermkvist@sundsvall.nu

Märit Truuts (formgivning)
Ruskemåla gård 306
382 91 Nybro
Tel: 0481-12112, OBS ny mailadress:
email: marit.truuts@kompetens.stf.se

Ledaren

Vi har nu påbörjat ett nytt blad i vår verksamhet för och med hällefors-hunden. Bakom oss ligger nu de år då vi inom klubben arbetat med att identifiera, bedöma och dokumentera de hundar som kommer att utgöra stommen i de framtida hälleforshundarna.

Ett arbete som bl a bestått i att hundarnas exteriöra kvalitéer blivit bedömda vid mönstringar, att deras jaktförmåga prövats i inofficiella jaktprov på älg, att register upprättats och att stamtavlor utfärdats och, viktigast av allt, att ett långsiktigt avelsarbete har påbörjats.

Framför oss har vi nu några år då vi tillsammans med SKK och SÄK skall fortsätta vårt arbete med att säkra och utveckla hällefors-hundens framtid. Ett gemensamt arbete som redan har påbörjats. D. 29/5 sammanträffade

jag och Jan-Erik med representanter för SKK och SÄK. Under mötet fattades beslut i ett antal frågor som uppstått i och med rasgodkännandet. Bl a beslutades att hund som blivit exteriörbedömd vid någon av klubbens mönstringar och då erhållit omdömet minst **godtagbar** har rättigheten att genomföra **officiella jaktprov** på älg. Denna rättighet förutsätter givetvis att hunden är vaccinerad, ID-märkt (gäller hund född 1997-01-01 eller senare) och att ägaren är medlem i SÄK.

Vi befinner oss nu mitt uppe i årets älgjakt, så vad kan då vara lämpligare än att anmäla hunden till ett eller flera jaktprov. Kontakta provledaren i din lokala älghundklubb så blir du tilldelad en provdomare. Med honom bestämmer du sedan lämplig tid och plats för själva provet. Även under denna jakt-säsongen lämnar klubben ett kostnadsbidrag på 300 kr/prov.

Karl-Gunnar Lindqvist, ordf. i Bergslagens älghundklubb informerar årsstämman mötesdeltagare om vikten med att gå jaktprov

Obs. tänk på att de lokala älghundklubbarna kan ha skilda sista anmälningdatum!

En annan viktig fråga som behandlades under mötet var hälleforshundens avelsbas, dess omfattning och bredd. Som vi alla vet är rasen till sin numerär inte stor. Ett noggrant planerat och genomfört avelsarbete är därför av största vikt. Min förhoppning är att vi tillsammans med SKK:s genetiker under vintern skall utvärdera och fastställa riktlinjerna i klubbens avelsprogram. Vi har ju sedan fem år tillbaka endast tillåtit en begränsad användning av enskild hund i avel. Ett beslut som då togs för att stärka hälleforshundens effektiva avelsbas. Mötet bedömde att en sådan fortsatt restriktion är av värde och att godkända valpar efter enskild hane/tik därför är begränsad till fyra kullar. Andra krav som gäller är bl a ID-märkning och känd HD-status. Beslutet gäller de närmaste åren och kan efter utvärdering omprövas. Att klubbens avelsråd konsulteras inför varje planerad parning är därför viktigt.

Den 10 juni ägde årsstämman rum i Hällefors. Mönstring av hundar skedde som vanligt under förmiddagstimmarna och i ett strålande solsken kunde intrycken från fjolårets mönstring i Gulsele bekräftas – rasen har exteriört förbättrats under de senaste åren.

Ett både trevligt och informativt inslag under årsstämman var Karl-Gunnar Lindqvists föredragning. Karl-Gunnar är ordförande i den lokala älghundklubben i Bergslagen. Han började med att hälsa oss välkomna in i älghundklubben och fortsatte därefter med att berätta om dess verksamhet. Karl-Gunnar tryckte hårt på att så många hundar som möjligt måste genomföra jaktprov på älg, oavsett om man är bosatt och jagar i norra eller södra Sverige.

Hälleforshundens är nu rasgodkänd och dess jaktförmåga kan bäst och enklast bedömas vid jaktprov på älg. Jag delar Karl-Gunnars uppfattning och menar dessutom att för hundar som skall komma ifråga för avel är det ett absolut krav att jaktförmågan är känd och dokumenterad.

En duktig hund utgör en ständig glädjekälla – under sin livstid och långt efter. Ett gott exempel på detta tycker jag att Allan Robertssons hund Pluto kan utgöra. Pluto var under sin livstid en förstklassig jakthund och ni kunde själva läsa om en av hans bravader i förra numret av vår medlemstidning. Det är fö en bild från den jakten som finns att se i nr.3 av Älgunden (Allan är fotograf). Alla önskar vi oss hundar av den kalibern och flera av oss har, som Allan, haft glädjen att få uppleva detta. Nöjet att någon gång få äga och jaga med en riktigt duktig älghund är något jag unnar alla jägare. Skall detta bli möjligt för många eller alla så krävs det en hög jaktlig medelnivå hos våra hundar – svårt men inte omöjligt!

Vägen dit heter ”planerad avel och jaktprov”.

*MÅ NI ALLA BLI DRABBADE AV
EN GOD OCH LYCKAD JAKT!*

Leif

*Älgjägaren står framför sitt nedlagda
byte och utbrister.*

*- Den här dumma kon trodde hon var
en älg, men så gick det som det gick!*

Regler rörande Hälleforsshunden

I och med att våra hundar registrerats i Svenska Kennelklubbens (SKK) annexregister berörs vi av en mängd regler rörande våra hundar. Det finns många olika skäl till dessa regler; bl.a. för att på ett bra sätt kunna ajourföra register med uppgifter om jaktprov- och utställningsresultat vilka sedan i sin tur kan vägas ihop och användas som verktyg vid avelsarbetet.

Vilka regler (villkor) som gäller vid olika tillfällen uppräknas nedan med olika kommentarer (vid behov). Mycket av det som nämns här har det redan skrivits om i andra sammanhang men det tål säkert att upprepas eftersom det är så pass mycket ny information som i olika delar berör oss alla.

Registrering

Alla ägare till hundar som är godkända av Hälleforsshundklubbens styrelse, skall nu ha erhållit ett registreringsbevis över sin hund. Har du ej erhållit sådant registreringsbevis, kan du kontrollera med styrelsen (Jan-Erik Bjermkvist 060-80 420) om varför du ej fått sådant.

De nu registrerade hundarna kommer tillsammans med de hundar som framöver inregistreras efter s.k. mönstring, att utgöra grunden för rasens framtida utveckling inom SKK.

Mönstring innebär att en av SKK för älg-hundar auktoriserad utställningsdomare granskar hundarna för att med utgångspunkt från rasstandarden bedöma om hundarna är rastypiska.

Den hund som domaren anser rastypisk kan efter godkännande av Svenska älghundklubben (SÄK) och Hälleforsshundklubben (HHK) registreras i SKK. Denna registrering är avgiftsfri.

Mönstringar, som arrangeras av SÄK/HHK kommer att äga rum i samband med SÄKs utställningar. För närmare information ber vi dig kontakta SÄKs kansli, tel, 0271-237 00 eller undertecknad Jan-Erik Bjermkvist, tel, 060-80 420.

Jaktprov

Du som erhållit ett registreringsbevis kan anmäla din hund till jaktprov om:

· *Du är medlem i Svenska älghundklubben (SÄK).* Om inte kan du anmäla dig som medlem genom att ringa 0271-237 00. Medlemsavgiften varierar mellan 220kr till 250kr/år beroende på vilken lokalklubb du väljer. För detta får du fyra nummer av tidningen "Älg-hunden" varav ett nummer innehåller en sammanställning på alla jaktprov som utförts i Sverige på älg under det gångna året. Vi i Hälleforsshundklubbens styrelse rekommenderar alla våra medlemmar att vara medlem i SÄK för att få tillgång till intressant och läsvärd information om våra hälleforsare och de andra älghundraserna.

· *Hunden är ID-märkt*

- *Hunden är vaccinerad*

- *Hunden är mönstrad och erhållit bedömningen lägst godtagbar*

Du kan anmäla din hund till jaktprov hos närmaste lokalklubb, se nedanstående:

Sydsvenska ÄK, Ring för information och anmälan Aino Granflo, Björkåvägen 6, 360 70 Åseda, tel, 0474-10022, 070-2023212. Anmälan senast den 25/11 hundar under tre år 31/12.

Västsvenska ÄK, Ring för information Osborn Stockelberg, tel 0300-15878, Bengt Svensson tel, 0520-72685 eller Anders Hasselgren 0510-70114

Östsvenska ÄK Ring för information Frans Jaska, 0221-700 05

Gävleborg ÄK Ring för information Sven-Olof Bergqvist, tel, 0278-34080, Gunnar Näslund, tel, 0652-51068 eller Anders Persson 026-193817

Bergslagens ÄK Ring för information och anmälan Thomas Rehnberg, tel, 0563-60404

Dalarnas ÄK Se <http://home.swipnet.se/dalarnas-alghundklubb>

Jämtland/Härjedalen ÄK Se <http://hem.passagen.se/jhak/index.html> eller Håkan Forsman, tel, 0680-10835

Västernorrlands ÄK Ring för information och anmälan Lars Viklund, tel, 0662-440 22

Västerbottens ÄK Se www.freebox.com/vb-alghundklubb/

Norrbottens ÄK För information och anmälan ring Arne Olsson, tel, 0924-30157

Observera att anmälingstiden oftast löper ut i november så det gäller att anmäla sin hund till jaktprov i tid.

Benny Salomonssons hund Vitas luggar en fälld älg vid mitten av 80-talet

Utställning/mönstring

För att anmäla din hund till utställning/mönstring som anordnas i SÄKs regi krävs att:

- *Hunden skall vara ID-märkt*
- *Hunden skall vara vaccinerad*
- *Du skall vara medlem i SÄK eller SKK*

Avel/uppfödning och registrering av valpar

-Kontakta avelsrådet för information, råd och godkännande innan parning sker

-Föräldradjuren skall vara ID-märkta

-Föräldradjurens höftledsstatus skall var känd

-Inget av föräldradjuren har haft fler än fyra kullar

-Uppfödaren vilken ombesörjer registrering/ID-märkning av valpar skall vara medlem i antingen SÄK eller SKK.

Alla ovanstående punkter skall vara uppfyllda för att registrering av valpar skall kunna ske.

T.o.m. 2001 gäller SSKs lägsta registreringsavgift, d.v.s den för meriterade föräldradjur, i dagsläget 300:-kr/valp.

Det absolut viktigaste för Hälleforsshunden om den skall överleva mer än tio år som jakthundsras, är att den testas på jaktprov!!!!

Detta säkerställer Hälleforsshundens berättigande som ras nu och i framtiden. Låt detta bli en ansvarsfull uppgift för oss alla häll-eforshundägare.

Undertecknad ser fram emot en spännande älgjaks- och jaktprovssäsong.

Jan-Erik

Årsmöte för 1999 i Hälleforshundklubben

Tid: lördag 10 juni 2000 kl 14.00

Plats: Ovako Steel, Hällefors.

Närvarande: Sammanlagt 37 personer. Från lokala älghundklubben i Bergslagen gästföreläste Ordf. Karl-Gunnar Lindqvist.

- § 1. Ordförande hälsade välkommen.
- § 2. Beslöt att röstning i första hand skulle ske genom handuppräckning.
- § 3. Till mötesordförande valdes Bengt Larsson.
- § 4. Utskickad dagordning antogs.
- § 5. Anmäldes att Jan-Erik Bjermkvist utsetts till stämmosekreterare.
- § 6. Till justeringsmän valdes Mona Karlsson och Rolf Neby.
- § 7. Fastställdes att årsmötet var stadgeenligt utlyst.
- § 8. Föregående årsmötes protokoll lades med godkännande till handlingarna.
- § 9. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelse godkändes.
- § 10. Styrelsen beviljades full ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.
- § 11. Beslutades om oförändrad medlemsavgift för 2000. 160 kr samt 40 kr för familjemedlem.
- § 12. I tur att avgå var ordinarie ledamöterna Nils Bäcklin och Jan-Erik Bjermkvist samt suppleanten Börje Gravsjö, vilka samtliga omvaldes.
Leif Gulin omvaldes till ordförande i Hälleforshundklubbens styrelse.
- § 13. Omval av revisorerna Assar Karlsson och Kerstin Boman.
- § 14. Till valberedningen omvaldes Thomas Kärrman, Thord Norlén samt Mårten Gulin vilken utsågs till att vara sammankallande.
- § 15. Inga motioner hade inkommit.

- § 16. Karl-Gunnar Lindqvist informerade om SÄKS verksamhet och hur ett jaktprov genomförs, vilka moment som bedöms och hur de bedöms. Han var samtidigt glatt överraskad över kvalitén och jämnheten hos de hundar som mönstrade i Hällefors där ca 1/3 gick till första pris.

Om Hällefors-hunden skall utvecklas i rätt riktning och överleva som ras, måste vi gå jaktprov med våra hundar dels för att få rätt urval i avelsarbetet samt för att få hunden etablerad i jaktkretsar och därigenom kunna öka numerärt (bredare avlesbas). Karl-Gunnar L hälsade hälleforshunden varmt välkom men och önskade att den skall lyckas med att slå sig in som ras.

- § 17. Leif G informerade om mötet med SKK från den 29 maj och några aktuella regler som berör registrering och jaktprov vilket vi har möjlighet att gå redan nu till hösten.

Dessa regler kan sammanfattas i

Registrering:

- alla ägare till hundar som är godkända får automatiskt ett registreringsbevis på sin hund i brevlådan
- hundar som ej erhållit registreringsbevis under hösten, kan ansöka om registreringsbevis, efter mönstring och jaktbedömning.

För att gå jaktprov krävs att:

- hundägaren är medlem i SÄK
- hunden är vaccinerad och id-märkt och har ett registreringsbevis
- Hunden är mönstrad med lägst typen godtagbar vilket gäller under år 2000 därefter gäller att hunden erhållit lägst ett 3:e pris från utställning i SÄKs regi
- Id-märkningen överensstämmer med numret på registreringsbeviset.

För att kunna registrera valpar krävs att:

- hundägaren är medlem i SÄK eller i SKK
- föräldradjuren har registreringsbevis
- föräldradjurens höfledsstatus är känd
- någon av föräldradjuren ej haft fler än fyra kullar.

T.o.m. 2001 gäller SKKs lägsta registreringsavgift, d.v.s. den för meriterade föräldradjur.

Leif G underströk återigen vikten och nödvändigheten av att gå jaktprov.

Mötet avslutades och ordförande tackade speciellt Karl-Gunnar Lindqvist för sin föredragning och alla andra som ställt upp och ordnat arrangemangen i Hällefors.

Vid protokollet:

Jan-Erik Bjermkvist

Jan-Erik Bjermkvist

Bilder från årsmötet

*Hunden Tomba född -98 visas upp i ringen.
Äg: Bo Pettersson*

*Forslars visar upp sin hund Scott som klarat
ett första pris på inoficiellt jaktprov, Scott är
kullbror med Tomba. Äg: H-E Forslars*

Hunden Brum född -94 vilken blev bästa hund i Hällefors verkar ta det med ro. Äg K-E Svanberg

I strama tyglar visas Nalle upp, Nalle född -94 Äg: Wåge Lundgren

Tiken Tessi född -97 Äg: Lennart Kaggby

Björnmöte den 27/11 1999

Lördag morgon samlades vi i jaktstugan kl 08.00. Det kom bara fyra man, jaktledaren Håkan Dahlberg, Sven Rolén, Lennart Bergström och jag Kent Lindgren. Håkan Dahlberg skulle gå med jämthunden Knejt, de åkte upp med Sven Rolén till Övsjöslåttan där Sven skulle passa.

Lennart och jag åkte Rölflovägen för att passa på andra sidan av området i vilket vi skulle jaga. Håkan gick med hunden 1km österut där han släppte, vilket resulterade i att hunden försvann omdelbart. Efter en stund tog Håkan fram pejlen för att få riktning på hunden, han hade fortsatt österut för att sedan vända och komma rakt ovanför Håkan mot Svensriktning.

Ett ståndskall uppstod 300m rakt framför Sven, det blåste hårt och kallt på passet och vädret inbjöd inte till någon eldstad ute på myren där han satt.

Efter en halvtimme ropade Håkan på radion till Sven och frågade om han hade kameran med sig, vilket han svarade att han denna och enda gången inte hade den med sig (typiskt, det var björn på gång).

En timme senare samlades vi hos Håkan för rådslag. Vi bestämde oss för att smyga upp mot ståndet för att titta på björnen, när vi närmade oss såg vi hunden ute på myren där han stod och skällde mot en risgran på andra sidan myren. Vi kröp närmare och stannade i myrkanten ca 10 m från hunden då han upptäckte oss. Håkan och jag såg björnen där han låg under granen, hunden visade sin glädje över vår närvaro och han kom springande mot och över oss som låg på marken. Styrkt av vår närvaro sprang hunden över myren in under granen, ut kom hunden med björnen efter sig. Björnen stannade ca 10 m från oss, hunden bytte åter riktning och vände tillbaka mot björnen om på nytt gjorde ett utfall mot hunden in bland smågranarna till höger om

oss ca 5 m, där stannade björnen. Jag osäkrade studsaren, björnen stod stilla och tittade på mig, tankarna for igenom mitt huvud på vad som skulle hända. Skulle jag skjuta för att skrämma eller döda?

Då gick hunden på nytt till anfall mot björnen och björnen svarade med att anfalla hunden. Vid detta tillfälle var björnen ca 6m bakom Lennart som stod längst bak av oss alla. Hunden vände plötsligt och kom springande mellan oss och björnen som nu var 4m ifrån oss, då skrek Håkan till och björnen tvärstannade där han stod och tittade på oss och vädrade, nu steg spänningen, vad skulle björnen göra härnäst ?

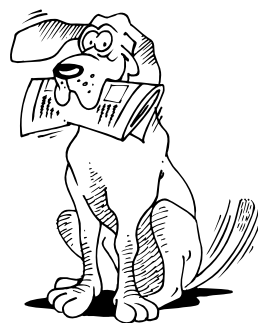
Sekunderna kändes som minuter, plötsligt vände björnen och sprang därifrån med hunden tätt efter sig, detta var det sista vi såg av björnen. Hunden kom tillbaka efter ca 15min då vi inspekterade platsen under granen där björnen legat, under vilket det visade sig att han byggt ett ide.

Björnen var väldigt stor, jag hade vägarna förbi Hammarstrand dagen efter och tittade på Ragunda björnen, som är skandinavien största med sina 223kg. Den som vi bevittnat dagen innan låg minst i samma viktklass, kanske större ändå. Jag har alltid haft den uppfattningen att björnen sällan anfaller människor, utan går undan i första hand. Detta vill jag fortfarande vidhålla och detta var en upplevelse vi aldrig glömmet.

Av: *Kent Lindgren*
Rödögården 1647
83591 Krokomb
070-5841590 el 063-34380.

*Doktor Berg är inbjuden på jakt och råkar
skjuta sin värd i benet med några hagel.
Sedan han lagt förband om världens ben
säger han:
- Det var iallafall tur att du hade bjudit in
en doktor till jakten*

*Storljugar-Anders berättar om när han en höst
var ute och jagade björn.
- jag hade slut på ammunitionen i geväret, efter-
som jag redan fällt några rejäla bamsingar. Då dök
det upp en ännu större björn än de jag redan fällt
och kamp började på liv och död mellan oss två.
Så småningom fick jag in en nacksving på björnen
och kastade honom i sjön, där han hamnade i en
vak och frös fast.
- Hmm, vad det inte höst?
- När vi började ja!!*

Intermistisk standard för Hälleforshund

URSPRUNGLAND/

HEMLAND: Sverige

ANVÄNDNINGSS-

OMRÅDE: Jakthund (älghund)

FCI-KLASSI-

FIKATION: Ej erkänd av FCI

HELHETSINTRYCK:

Hälleforsshunden skall vara en medelstor till stor spets hund av utpräglad jakthundstyp. Kroppsbyggnaden skall vara rektangulär, torr och kraftig med god resning. Den får inte vara för tung. Hunden skall ge intryck av att vara stark, modig och energisk.

HUVUD:

Huvudet skall vara torrt, långsträckt och kilformat. Skallpartiet skall vara lika långt eller något längre än nospartiet.

Skallparti: Skallen skall vara svagt välvt

Stop: Stopet skall vara tydligt markerat, utan att vara brant eller djupt

Nostryffel: Nostryffeln skall vara svart och välutvecklad.

Nosparti: Nospartiet skall vara svagt avsmalnande och får inte vara spetsigt. En svag breddning vid huggtänderna är normalt. Nosryggen skall vara rak.

Läppar: Läpparna skall sluta väl an mot käkarna.

Käkar/tänder: Välutvecklade käkar. Saxbett.

Kinder: Kinderna skall vara flata

Ögon: Ögonen skall vara bruna med vaken blick. Ögonöppningarna skall vara ovala. Ögonen skall inte vara stora eller utstående

Öron: Öronen skall vara högt ansatta, styvt upprättstående, spetsiga och lätt rörliga. De skall vara riktade något isär.

HALS:

Halsen skall vara torr och muskulös med god längd och resning.

- KROPP:** Bålens längd skall något överstiga mankhöjden, rektangulär kroppsform.
- Överlinje:** Överlinjen skall hos hanhunden vara aningen sluttande från manke till kors.
- Rygg:** Ryggen skall vara rak med kraftigt utvecklad muskulatur.
- Kors:** Korset skall vara svagt sluttande.
- Bröstkorg:** Bröstkorgen skall vara rymlig och djup utan att vara tunnformad.
- Underlinje:** Buklinjen skall vara något uppdragen
- Svans:** Svansen skall vara högt ansatt, medellång, tät och rikligt hårbeklädd utan fana. Den skall bäras i en båge uppbruten över ryggen, eller ringlad över eller nära rygglinjen.

EXTREMITETER:

- FRAMSTÄLL:** Frambenen skall vara torra, kraftiga, raka och parallella. Benens längd skall vara minst halva mankhöjden
- Skulderblad:** Skuldrorna skall vara muskulösa med långa snedställda skulderblad.
- Armbåge:** Armbågarna skall ligga tät intill bröstkorgen och varken vara utåt- eller inåtvridna.
- Mellanhand:** Mellanhänderna skall vara fjädrande. Från sidan sett skall de vara svagt vinklade mot underarmen.

- BAKSTÄLL:** Bakbenen skall ha kraftig benstomme. Bakifrån sedda skall de vara raka och parallella. Från sidan sett skall benen vara muskulös med tydlig vinkling i knä- och hasled.
(Hälleforsshunden skall ha för spetshundstypen normala vinklar)

PÄLS:

- Pälsstruktur:** Pälsen består av kort, mjuk underull och längre, grövre täckhår. Underullen skall vara tät och riklig. Färgen skall helst vara gulvit. På huvudets och benens framsida skall pälsen vara kort, tät och glatt. Öronens päls skall vara kort, tät och mjuk. Frambenens och lårens baksidor har längre päls. På hals och skuldror är pälsen mera utvecklad och bildar krage.

Färg: Färgen skall vara gulröd i mörkare eller ljusare nyanser. Det är önskvärt med mörkt nosparti. Ljusa nossidor och kinder är tillåtet. Färgen skall vara ljusare på bröst, buk och ben, i selteckningen samt på lårens baksidor och svansens undersida. På öronens baksida är färgnyansen mörkare.

STORLEK/VIKT:

Mankhöjd: Hanhund: 55-63 cm
Tik: 52-60 cm

FEL: Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

NOTA BENE: Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

TESTIKLAR: Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Hundar från förr....

I ett tidigare nummer av vår medlems-tidning kunde vi läsa berättelsen om Pajo. Den hanhund som har kommit att betraktas som en av de viktigaste ursprungshundarna till det som senare skulle bli hälleforshunden.

Under senare delen av 1930-talet blev Pajo parad med en finnspetstik ägd av Lindorm Liljefors. En av hanvalparna ur den kullen fick namnet Puck och kom att ägas av Olof Knöppel. Puck skulle visa sig bli en utomordentligt duktig älghund som under sin levnad blev far till ett antal valpar varav en var

Edvard Rådbergs hund Karr I. Karr I (född d.4/4 1939 - död d.9/5 1951) var en medelstor rödgul hanhund efter vilken 121 st älgar blev fällda. I mars månad 1945 parades Karr I med Martin Normans ostjaktik Spanja och senare under våren föddes en kull valpar med bl a hanhundarna Pan I och Gajo I

I ett utdrag ur boken ”Minnen från skogarna” skriven av Olof Knöppel får vi nu i berättelsen ”Älgjaktminnen” en liten glimt av Pucks jaktförmåga.

Leif

Älgjaktminnen

Det drog ihop sig till älgjakt på T-ö fideikommis i grannskapet av Västerås för en del år sedan till vilken jag och min tidigare omnämnda älghund Puck inviterats deltaga.

Vid den tidpunkten var hunden till åren kommen och behäftad med diverse åldersskräpigheter, som hundar med åren plägar få, men hans duglighet i älgskogen var allt fortfarande förnämlig. Han hade sålunda samma höst visat, att de gamla takterna satt kvar och som vanligt förhjulpt mig till flera älgar. Till utseendet var han just då mindre till sin fördel genom försenad hårfällning och, som sagt, åldern hade icke gått honom spårlöst förbi.

De marker det här gällde kände jag delvis från olika drevprov, där jag gått som domare. I likhet med de flesta områdena längs norra Mälarstranden är terrängen där utomordent-

ligt lämplig för olika slag av jaktbart vilt, främst hare, fasan och rådjur. Rörande älgförekomsten visste jag inte så mycket, men skogvaktare A-n på godset – gammal pålitlig skogsman och jägare – kände väl till hur därmed förhöll sig. Enligt hans utsago, som sedermera visade sig väl stämma med verkligheten, fanns där alltid älg inom området och under brunst- och jakttider hade sedan gammalt ett pålitligt älgstråk förekommit, frekventerat av älgar som simmande från Sörmlandslandet med mellanlandning på diverse öar gärna dröjde sig kvar inom godsets domäner.

På väg ut till jakten den utsatta dagens morgon kom jag att stanna vid Köpingstullen för att fylla bensin. Ett glatt ”Hej” från en nyanländ bil kom mig att lystra till och ur bilen klev två långa, jaktklädda yngre jägare ur min bekantskapskrets, bröderna W-1. Då det var påtagligt, att vi, båda parter, skulle ut på älg-

jakt, utspann sig mellan oss ett animerat samtal, varunder det framkom, att vi skulle till samma plats. Den mest talföre av bröderna undrade då vad det var för ett underligt djur jag hade med mig i bilen. Jag svarade, att det hade varit en älghund i sin krafts dagar, men att han nu var gammal och sliten men trots detta skulle visa sig vara fullt användbar. Bröderna visade samtidigt upp deras egen älghund – en gråhundstyp i mellanåren – som bevis för hur en riktig älghund skulle se ut.

Ja, så anlände vi till samlingsplatsen, där förutom dagens jaktvärd och skogvaktaren även ett par andra jaktgäster mötte upp. Jakten skulle enligt programmet försiggå så, att en traktogs i taget med utställda förhållsskyttar

och hundföraren med stöd av skogvaktaren skulle svara för att eventuella älgar kom igång.

Inför första utställningen framkastade den yngre av bröderna: ”Det blir väl bäst att vi släpper båda hundarna samtidigt” – ett förslag som jag inte alls ville vara med på. Mitt svar blev därför: ”Nej, släpp nu er fina älghund först, så kanske vi kan försöka med ’det underliga djuret’ sedan – om det skulle behövas.” Och därvid blev det.

Vi, som skulle stå som passkyttar, ställdes ut av jaktvärden och R., den yngre av bröderna, gick med skogvaktaren för att med lös hund genomsöka den för första såten aktuella terrängen.

Lindorm Liljefors med Pajo inför jakt på Hällefors Bruks marker år 1938

Från mitt pass hade jag bland annat utsikt i riktning mot en c:a 300 meter avlägsen utgård och fick efter en kort stund se en hund låda omkring där, som till utseende och skapnad väl överensstämde med brödernas champion. Hunden höll till där tills större delen av säten var genomgången, vilket möjligen bidrog till att resultatet blev negativt.

Nästa försök gällde ett skogsområde i nordvästra delen jaktmarken och nu blev det Pucks tur att visa vad han dugde till. Skyttarna kom ut på sina pass och i sällskap med skogvaktaren började vi utan dröjsmål genomsökandet av terrängen ifråga.

Redan efter en kort stund försvann Puck för oss och var borta så länge, att jag var övertygad om, att han träffat på färskare spår efter älg. Detta meddelade jag också skogvaktaren. Knappast hade jag yttrat denna min förmodan, då Puck bekräftade detta genom att klämma i med ett eggande ståndskall några hundra meter fram i terrängen. Marken var här lättframkomlig och vinden fördelaktig, varför det inte beredde mig några svårigheter att komma i håll och fälla älgen – en gammal ko – som genast i upptaget stannat för hunden. Det hela hade inte tagit mer än på sin höjd tre kvart.

Nu följde en förflyttning till annat skogsområde och samtidigt vidtogs den förändringen, att de båda bröderna med deras hund ensamma skulle genomsöka en av dem känd trakt med goda älgmöjligheter, under det att vi övriga skulle fortsätta jakten med Puck i enlighet med programmet.

Uppdelningen i två lag var föranledd av risken att släppa två för varandra främmande hanhundar tillsammans. Jag ville absolut inte riskera att få min Puck sönderbiten och icke heller att hans eminenta förmåga att ställa

älg skulle äventyras genom en partner, som jag inte visste någonting om. Puck var injagad som ensamhund och det var endast som sådan hans förnämliga älgbehandling kom till sin rätt.

Vår avsikt att dela på hundarna höll redan från början på att spricka, ty två gånger efter varandra kom brödernas hund efter oss och blev återförd av skogvaktaren och det dröjde och rundlig tid, innan jag ansåg mig kunna låta Puck gå ut på sök.

Det område, som nu skulle avjagas, stöter i söder mot Mälaren och avgränsas i övrigt av fält och vägar med ypperliga möjligheter för passkyttarna att komma till skott, om älg kom igång. Några färskare spår av älg kunde vi till en början inte upptäcka och jag blev därför i hög grad överraskad, då Puck efter en stunds bortovaro plötsligt satte igång med ett försiktigt ståndskall, som efter hand blev till det för honom karakteristiska jämna, täta och mera dova skallet, varmed han fått så många älg att stå.

Skallet kom från en plats ett gott stycke fram i terrängen och vi tyckte detta vara anmärkningsvärt, då hunden icke för så länge sedan varit synlig hos oss. Jag fick sålunda för andra gången denna dag nöjet att gå fram mot min gamla hunds takfasta ståndskall.

Terrängen fram mot ståndplatsen var snårig och långt ifrån lätt att forcera tillräckligt tyst för att undgå ett vaksamt älgöra, men vinden som ökat under dagen var istället helt till min fördel, vilket ju är en förutsättning för att lyckas. Man skall ha tur på jakt och det tycktes jag ha denna dag. Efter en försiktig framryckning kom jag utan missöden fram till ståndet, som gällde gallko och tjur, båda med ett skott vardera fälldes på platsen.

Nu följde samling och lunchpaus under vilken de båda skjutna djuren hämtades av länets andelsslakteriförening, som på en gång befriade oss från vidare bestyr med slakt och utforsling. Även de båda bröderna infann sig under lunchuppehållet, sedan de med sin hund icke lyckat komma i kontakt med någon älg. Ett ståndsfall, som vi hört på avstånd, sades enligt deras uppgift ha gällt ekorre.

Enligt programmet skulle avjagningen av ännu en trakt företas. Något resultat blev det nu inte, ty området blev endast helt flyktigt genomsökt och jag lät inte ens min hund komma lös där. Anledningen härtill var, att jag som jaktvårdskonsulent i länet inte gärna ville bidra till ytterligare älgavskjutning denna dag, det kunde så lätt ge anledning till prat och tvivelsutan var en lämplig beskattning av godsets älgstam genom de skjutna djuren redan genomförd. –

Bland mina läsare finns säkert många erfaren älgjägare, som inför skildringen av denna jakt dags händelser kommer att tänka på halvtama älgar, som mer eller mindre lagt bort all skygghet och hur enkelt jakten på dylika djur kan gestalta sig i stark motsats till förhållandena inom avlägsna och mera svårtillgängliga skogstrakter och dessas skygga älgar.

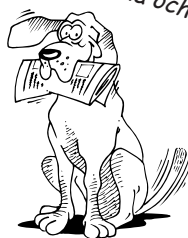
Jag är sålunda inte främmande för en sådan bedömning, då jag under en lång följd av år bedrivit löshunds jakt under de mest skiftande förhållanden vårt land kan ha att erbjuda och känner fullerväl ödebygdsälgarnas större skygghet. Men jag vet också, att en fullgod löshund även där kan uträtta förnämliga prestationer, om nu jägaren förstår att sköta sig.

Jag erinrar mig sålunda livligt, hur jag under Pucks glansdagar blev inviterad till en större bruksmark, där älgarna mot slutet av licens-tiden var hopplöst skygga. Dagarna förut hade det jagats med två olika hundar, som kommit älgarna att skena över alla gränser. Och då vädret sedan dess efter starkt regn bjöd på nattfrost med isbildning på kärr och vattensamlingar, kunde näppeligen svårare förhållanden för älgjakt med löshund tänkas. Trots detta sköt jag den dagen två vackra tju-rar för Puck, därav en mäktigt tiotaggare.

Den här beskrivna jakt dagen bjöd väl knappast på några större sensationer, med dagen kom för mig att bli minnesrik för min hunds prestationer. Han var gammal då, gick sin sista säsong den hösten under vilken han förhjälppte mig till mer än dussin älgar, alla fällade för stånd. Året därpå var han borta min käre gamle Puck, som genom sin eminenta duglighet skänkt mig så många härliga jakt-dagar - och minnen.

Olof Knöppel

- Trevligt att du kan vara med på den här björnjaktsresan Ludvig. Jag trodde att du skulle på bröllopsresa.
- Det är jag också!
- Men var har du frun då?
- Hon är hemma och passar barnen.

Hälleforsaren representerad vi Fäviken Game Fair.

I dagarna tre (28-30 juli) samlades ca 8000 personer vid Kallsjönsstrand och Åreskutans fot. Arrangörerna hade mixat ihop ett digert program som säkert tilltalade olika smakriktningar. Att som arrangör dessutom lyckas topp evenemanget med sommarens varmaste och soligaste dagar, tyder på bra kontakt med vår herre.

Sjunde upplagan av Game Fair bjöd bl.a. på: Skytte i olika tappningar, hästar, fiske, och inte minst hundar.

Tänkt var att avdelningen presentation av olika hundraser skulle bli en höjdare för Hälleforsaren, som nu är godkänd för medlemskap i Kennelklubben. Många Hälleforsare fanns på plats, men när det efter en lång

väntan äntligen var dags, fick endast en hund av varje ras visas upp. En okunnig domare gjorde nästan hela presentationen till en flopp.

Detta var beklagligt och sorgesamt inte minst för Kent Lindgren och Jan-Erik Öhlén som på ett föredömligt sätt ordnat med en trevlig monter och inte minst ett trevligt bemötande av intresserade av rasen.

Planering av nästa års mässa, har redan påbörjats och då skall hundarna få ännu större och bättre utrymme. Framför allt kommer då presentationen att göras av Hälleforshundklubben, säger en något bitter Jan-Erik Öhlén.

Nils Bäcklin

Kent Lindgren och Jan-Erik Öhlén i Hälleforshundklubbens monter vid årets Game Fair mässa i Fäviken

Från kassören

Hej alla medlemmar, hoppas ni har haft en något sånär bra sommar. Medlemskåren ökar stadigt och vi är nu 440 st medlemmar. Fortsätter ökningen i samma takt så når vi 500 st vid årsskiftet.

Det finns några som inte har betalat medlemsavgiften ännu för detta året, jag hoppas ni gör det så att ni inte riskerar ramla ur registret.

OBS jag påminner endast på detta sättet. Om inbetalningskortet har kommit bort, så hör av er till mig så skickar jag ett nytt.

Jag vill även påminna om att det finns kepsar, T-tröjor och jackor med påtryckt logo att köpa. Den som önskar kan också beställa tidigare årgångar av vår medlemstidning.

Med vänliga hälsningar och en trevlig jakt-höst

Bosse

- Du älskling sa hustrun till sin man vid kvällsbrasan. Kom du ihåg älgarna du var iväg och jagade i höstas??

-Javisst mumlade mannen bakom kvällstidningen.

-Ja, du förstår, en av dem ringde igår kväll och sa att du skulle bli pappa.

Hjäälp!!

Skall vi kunna göra vårt medlemsblad till något riktigt bra, så behöver vi din hjälp!

Fatta pennan och skriv, vi väntar på **ditt** bidrag. Allt material som berör hundar och jakt är av intresse.

Bilder, filmer, videos, artiklar, jakthistorier, insändare, synpunkter osv, allt material som kan publiceras i vårt medlemsblad är välkommet.

Petrus i Bygget är ute med sin son för att jaga älg nere vid myrkanten, när sonen plötsligt viskar:

-Ser du pappa, där står en redig älg.

-Det är ingen älg, det är en rotvälta, viskar Petrus tillbaka.

-Men ser du pappa, nu springer rotvältan iväg.

Hällekruss

Hällekruss	Hederlig	Ha Hund i sele	I skott	Sinne-lag	Fågel	Rov-fågel Buske	Holmen	Ko	Fryst vatten Ljud	Träckla
Höstdör-etelse								Blid Talade	Yttrium Dryck	
Utför-säljning Låga			I nystar Milliliter				Tjur Varm			Ort nära Gulsele
↳		Ytter-ligare Tömma				Äga Släp-ades		Fisk Fäst-ning		
Thärdigt							Drönare Elda		Uran = mc2	
Oden			Karl Asp	Atlasen Först						
Skogs-bolag	Vägrat För kapsyl				Syre Katt		Rosa Roos Skyttar		Angripa	Svavel Skade-djur
↳				Hjort-skyttar Björnen						
Fosfor		Stud-era	Dikten Indira					Syhjälp Boxare		
Pina					Lång-tråkigt	Vind-skydd	Liten kille Uran			
Koppla in el										Älg-höna
↳										
Elskan							50 Kvalster	Esaus far Talade		
Solgod Smila		Ej natt				Grön-område		10		Ej ut
↳		Galax								Hällekruss

Skicka ifyllt kryss, eller kopia, senast 1/7 Namn: _____

2000, till: Märit Truuts, _____

Ruskemåla gård 306, 382 91 Nybro Adress: _____

2 priser från småländska glasbruk lottas ut

Hälle kryss	Påsk-mat	Silver-smila	A	Arvands vid spårning	Smeka	Snurrig	Hona	Tyngd-punkt	Skråld	Tross	Gam-foda	A	Alg-skoops-biljard	K
Hjort-jägare	Å	L	G	S	K	Y	T	T	A	R	På fot Burgen	S	K	O
Skänka	G	E	P	E	R	I	O	D	E	R	Holmen skogs-sjöpping	Ö	N	
Väte	H	G	B	Å	L	K	N	E	P	I	G	Uran bränner	U	
↳														
Kvick-silver	Kung Ton	F	A	R	A	O	V	L	K	L	E	N		
Skåra	R	I	T	S	Post	A	V	I	Jed Svevel	I	hjärt på klocka	Å	L	G
Skå alla jaktlag ha	E	F	T	E	R	S	Ö	K	S	H	U	N	D	Kabel
↳														
F	Ej natt Katt-djur	F	E	L	Ej värt Först	E	R	T	1967 Ure-plåte	Å	R	T	A	L
↳														
Flour Italiensk valuta Ovilig	L	I	R	E	Få get	A	N	D	Finns i byrken Ifall	A	L	T	A	R
↳														
Syne	O	G	I	N	Sniken o Fur	N	O	L	L	A	Börda	500 Silver	D	
↳														
O	Väte Filter	H	Under stam	Visar här-komsten	S	T	A	M	T	A	V	L	A	N
↳														
Hyllings-slag	S	E	R	E	N	A	D	Nedärre Oden	A	N	L	A	G	I
↳														
Se-ma	D	I	T	O	Hal fisk	Å	L	A	N	D	A	S	Kväve Bäck	N
↳														
Ström	E	L	Jorden	T	E	L	L	U	S	Vokal	E	Lek	T	Å

Lösning

Korsord 00 nr 1

Följande vinnare lottades fram:

- 1:a pris, Marianne Malmquist, Östansjö
- 2:a pris, Mikael Stenvall, Stensele

Priserna är på väg...

*Hälleforshundklubben
Lärkstigen 11, 918 31 Sävar*